

INŠTITUT ZA NARODNOSTNA VPRAŠANJA
INSTITUTE FOR ETHNIC STUDIES

Narodnostna vprašanja – koordinacija in evalvacija projektnih aktivnosti (Slovenci na Hrvaškem)

Strokovno-razvojna naloga: **Koordinacija in evalvacija učenja slovenskega jezika na
Hrvaškem**

Financer: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport Republike Slovenije

Št. Pogodbe: C3330-22-431004

Obdobje trajanja: 2022

Izvajalec: Inštitut za narodnostna vprašanja, Ljubljana

Vodja: dr. Barbara Riman

Sodelavci: dr. Sonja Novak Lukanović, Pia Fon Jager, Ana Malnar, Natko Štiglic

INŠTITUT ZA NARODNOSTNA VPRAŠANJA
INSTITUTE FOR ETHNIC STUDIES
Ljubljana, 2022

Kazalo

1. Uvod	3
2. Demografske značilnosti slovenske skupnosti na Hrvaškem.....	5
3. Oblike poučevanja slovenskega jezika na Hrvaškem danes	8
3. 1. Dopolnilni pouk slovenskega jezika in kulture	9
3. 2. Učenje slovenskega jezika in kulture po modelu C	10
3. 3. Učenje slovenskega jezika in kulture v Varaždinski županiji	12
3. 4. Različni tečaji v organizaciji slovenskih društev na Hrvaškem ...	13
4. Kadrovske spremembe	14
5. Okrogla miza o učenju slovenskega jezika na Hrvaškem	17
6. Zaključek	22
7. Literatura	23
8. Popis tablic in grafov	27
9. Popis prilog	28

1 Uvod

Od leta 1991 do danes so se na Hrvaškem razvile različne oblike poučevanja slovenskega jezika in kulture. Možnosti učenja slovenskega jezika in kulture na Hrvaškem so povezane tudi z različnimi zakoni Republike Slovenije¹ in Republike Hrvaške.²

Povečana skrb za slovenski jezik se po letu 1991 kaže predvsem v slovenskih društvih v vseh krajih nekdanje Jugoslavije, kjer taka društva obstajajo (Lokar 2013: 148). Čeprav zaenkrat raziskav o dejavnostih za ohranitev slovenskega jezika, ki trenutno potekajo znotraj slovenske skupnosti na Hrvaškem, ni oz. so zgolj parcialne, vseeno lahko trdimo, da tovrstne dejavnosti potekajo. Eden od rezultatov tovrstnih prizadevanj pripadnikov slovenske skupnosti je tudi večanje števila učencev, ki se učijo slovenščine. Število narašča v skoraj vseh oblikah učenja slovenskega jezika na Hrvaškem, najbolj vidno pa je to v obliki modela C, ki se izvaja na večinskih hrvaških šolah, ki ponujajo možnost učenja slovenskega jezika.

Inštitut za narodnostna vprašanja (INV) že skoraj desetletje kontinuirano raziskuje in spremlja procese učenja slovenskega jezika in kulture na Hrvaškem. Zaradi staranja pripadnikov slovenske skupnosti na Hrvaškem, zmanjševanja števila pripadnikov slovenske skupnosti ter posledičnega zmanjševanja števila govorcev slovenskega jezika na Hrvaškem so bile podane različne intraskupinske in zunanje pobude, zaradi katerih število učencev in dijakov slovenskega jezika na Hrvaškem vendarle narašča. Posamezniki, ki se učijo slovenski jezik in kulturo na Hrvaškem, niso vsi samo slovenskega rodu. Opažamo namreč, da slovenski jezik na Hrvaškem vse bolj pridobiva tudi ekonomski pomen (Riman & Novak Lukanović 2021).

V okviru strokovno-razvojne naloge **Narodnostna vprašanja – koordinacija in evalvacija projektnih aktivnosti (Slovinci na Hrvaškem)** je bila v letu 2022 organizirana okrogla miza v prostorih Slovenskega doma KPD Bazovica na Reki, na kateri so sodelovale učiteljice in učitelji slovenskega jezika, lektorji slovenskega jezika, predstavniki slovenske skupnosti na Hrvaškem ter predstavniki Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport Republike Slovenije in Zavoda za šolstvo Republike Slovenije.

---

¹ Zakon o odnosih Republike Slovenije s Slovenci zunaj njenih meja (2006); Resolucija o položaju avtohtonih slovenskih manjšin v sosednjih državah in s tem povezanimi nalogami državnih in drugih dejavnikov Republike Slovenije (1996).

² Ustavni zakon o pravicah narodnih manjšin (2002), Zakon o vzgoji in izobraževanju v jeziku in pisavi nacionalnih manjšin (2000).

2 Demografske značilnosti slovenske skupnosti na Hrvaškem

Slovenska skupnost se je po popisnih podatkih v zadnjih desetletjih zmanjšala. Največ pripadnikov slovenske skupnosti je na Hrvaškem živel v času po drugi svetovni vojni. Od tedaj se njihovo število zmanjšuje. Čeprav se pripadniki slovenske skupnosti na Hrvaškem trudijo ohraniti slovenski jezik, število posameznikov, ki se je po popisu leta 2021 opredelilo za slovensko narodnost, kot tudi število tistih, ki so kot materni jezik navedli slovenščino, upada. Tako je bilo po popisu iz leta 2011 zabeleženih 10.517 posameznikov, ki so se opredelili za Slovence, v letu 2021 pa le 7.720. Podatki o številu Slovencev na Hrvaškem po popisih od leta 1948 do leta 2021 so v Tabeli 1.

Tabela 1: Število prebivalcev na Hrvaškem, ki so se ob popisih prebivalstva (1948–2021) opredelili za slovensko narodno pripadnost

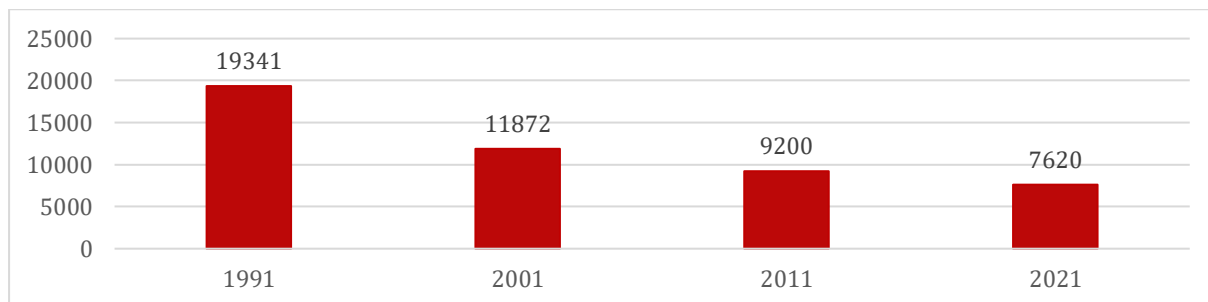
Leto popisa	Število	% od celotnega prebivalstva Hrvaške
1948	37.858	1,0
1953	43.191	1,1
1961	39.103	0,9
1971	32.497	0,7
1981	25.136	0,5
1991	22.714	0,5
2001	13.173	0,3
2011	10.517	0,2
2021	7.729	0,2

Vir: Riman 2021; DZS HR 2021

Tudi število prebivalcev Hrvaške, ki so ob popisih kot materni jezik navedli slovenščino, se zmanjšuje iz popisa v popis. Primerjava števila posameznikov, ki so navedli slovenščino kot materni jezik po popisu prebivalstva med letoma 1991 in 2021, je v Grafu 1.

Graf 1: Število prebivalcev na Hrvaškem, ki so ob popisu prebivalstva v letih 1991, 2001, 2011 in 2021 kot materni jezik navedli slovenščino

Vir: Riman & Novak Lukanović 2021, DZS 2022.

Če število govorcev slovenskega jezika primerjamo po županijah, se glede na popise, izvedene v letih 2001, 2011 in 2021, to zmanjšuje v vseh županijah na Hrvaškem. Prikaz je v Tabeli 2.

Tabela 2: Število govorcev slovenskega jezika kot materne jezika po županijah

	2001		2011		2021	
	Slovenci	%	Slovenci	%	Slovenci	%
Republika Hrvaška	11.872	0,27	9.220	0,22	7.620	0,2
Zagrebska	544	0,18	498	0,16	430	0,14
Krapinsko-zagorska	561	0,39	466	0,35	452	0,37
Šiško-moslavška	135	0,07	85	0,05	70	0,05
Karlovška	305	0,22	261	0,20	239	0,21
Varaždinska	583	0,32	505	0,29	484	0,3
Koprivniško-križevska	112	0,09	82	0,07	55	0,05
Bjelovarsko-bilogorska	98	0,07	74	0,06	64	0,06
Primorsko-goranska	2.682	0,88	2.018	0,68	1.469	0,55
Liško -senjska	40	0,07	54	0,11	39	0,09
Virovitiško-podravska	52	0,06	46	0,05	52	0,07
Požeško-slavonska	49	0,06	27	0,03	20	0,03
Brodsko-posavska	78	0,04	47	0,03	37	0,03
Zadska županija	253	0,16	277	0,16	238	0,15
Osiješko-baranjska	248	0,08	166	0,05	113	0,04
Šibeniško-kninska županija	135	0,12	147	0,13	130	0,13
Vukovarsko-sremska	50	0,02	40	0,02	29	0,02
Splitsko-dalmatinska	645	0,14	485	0,11	403	0,1

INŠTITUT ZA NARODNOSTNA VPRAŠANJA
INSTITUTE FOR ETHNIC STUDIES

Istrska županija	1.894	0,92	1.649	0,79	1,527	0.78
Dubrovniško-neretvanska	147	0,12	158	0,13	142	0.12
Medžimurska	661	0,56	554	0,49	487	0.46
Mesto Zagreb	2.600	0,33	1,581	0,20	1,140	0.15

Vir: DZS HR 2021

Podroben vpogled v tabelo kaže, da se število govorcev sicer zmanjšuje, procentualno pa je v nekaterih županijah število govorcev slovenščine kot maternega jezika ostalo približno enako. Zelo velik upad je v opazen v Primorsko-goranski županiji ter v Mestu Zagreb. Zanimivo je, da je prav v Primorsko-goranski županiji število šol, kjer je možno učenje slovenskega jezika po modelu C, največje.

Prav zaradi zmanjševanja števila posameznikov, ki so se opredelili za pripadnike slovenske skupnosti, ter števila govorcev slovenščine kot maternega jezika je podpora učenju slovenskega jezika na Hrvaškem izjemno pomembna.

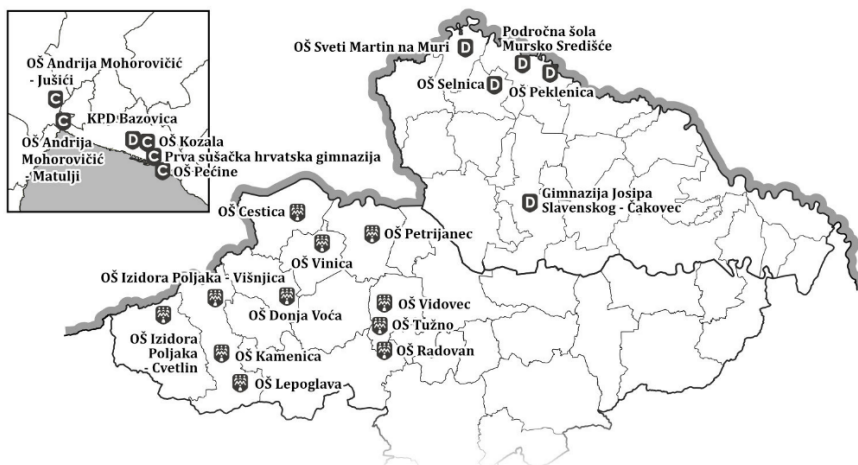
Število otrok in število institucij (šole, slovenska društva), ki nudijo pouk slovenskega jezika, se povečuje, prav tako se povečuje število sodelujočih učiteljic in učiteljev. V dogovoru s predstavniki Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport (MIZŠ) smo v letu 2022 izvedli okroglo mizo, na kateri so sodelovali učiteljice in učitelji slovenskega jezika, kjer smo dobili tudi podatke o trenutni situaciji glede pouka slovenščine v posameznih delih Hrvaške.

3 Oblike poučevanja slovenskega jezika na Hrvaškem danes

Danes se (poleg komercialnih tečajev slovenščine, ki se izvajajo v šolah tujih jezikov, in lektoratov na fakultetah) v sodelovanju s slovensko skupnostjo izvajajo štiri oblike poučevanja. Trenutni prikaz ob koncu koledarskega leta 2022 je v Zemljevidu 1.

Zemljevid 1: Prikaz pouka slovenščine na Hrvaškem

3. 1. Dopolnilni pouk slovenskega jezika in kulture (DPS)

Dopolnilni pouk slovenskega jezika in kulture (DPS), ki ga izvaja devet učiteljic in učiteljev (Tabela 3), se izvaja v skladu z Zakonom o odnosih Republike Slovenije s Slovenci zunaj njenih meja (2006) pod okriljem MIZŠ v sodelovanju s slovenskimi kulturnimi društvi, slovenskimi veleposlaništvii v tujini in Uradom Vlade za Slovence v zamejstvu in po svetu. Temeljni jezikovni cilji DPS so opredeljeni v učnem načrtu Dopolnilni pouk slovenščine v tujini. Cilj DPS je ohranjanje in razvijanje slovenščine pri Slovencih po svetu ter krepitev njihove slovenske identitete, pripadnosti slovenskemu narodu in stikov z matično domovino. Pouk je prostovoljen, namenjen je otrokom, starejšim od štirih let, mladostnikom in odraslim (Riman 2021: 15–16).

Tabela 3: Podatki o pouku v obliki DPS v letu 2022/2023

Društvo/šola	Kraj	Učiteljica/učitelj
Kulturno-prosvetno društvo Slovenski dom Zagreb	Zagreb	Jure Plut
Gimnazija Josipa Slavenskog Čakovec	Čakovec	Aneja Cafuta
OŠ Peklenica	Peklenica	
OŠ Selnica	Selnica	
OŠ Sveti Martin na Muri	Sv. Martin na Muri	
PŠ OP Mursko Središče	Mursko središče	
Slovensko kulturno društvo Slovenski dom Karlovec	Karlovec	
Slovenski dom Kulturno prosvetno društvo Bazovica	Reka	
Slovensko kulturno društvo Ajda	Umag	Darja Čubrić
Slovensko kulturno društvo France Prešeren	Lokve	
Slovensko kulturno društvo Gorski kotar	Prezid	Mirjana Žagar
Slovensko kulturno društvo Istra	Pulj	Vida Srdoč
Slovensko kulturno društvo Lipa	Buzet	Eva Ciglar
Slovensko kulturno društvo Stanko Vraz	Osijek	Sabina Horvat Koželj
Slovensko kulturno društvo Triglav	Split	Vera Hrga

Vir: Riman 2022

Tu je treba še omeniti, da udeleženci DPS niso vedno samo otroci. Zelo pogosto so tudi dijaki tretjega in četrtega letnika, ki načrtujejo študij v Sloveniji. Udeleženci so tudi študenti, ki načrtujejo svojo poklicno pot v Sloveniji, in člani slovenskih društev, ki imajo različno motivacijo za učenje slovenskega jezika. Včasih je število otrok pravzaprav relativno majhno. Trenutno so otroci aktivno vključeni v pouk v Splitu, Gorskem kotarju, Reki in Pulju, intenzivno pa se dela na oblikovanju otroške skupine v Zagrebu.

Na Hrvaškem so tudi primeri (predvsem v Medžimurski županiji), kjer (samo)organizacija ni tako razširjena in pobuda za učenje slovenskega jezika ni prišla od društev, temveč od vidnejših posameznikov slovenske skupnosti na Hrvaškem. V teh primerih se slovenščina poučuje v hrvaških izobraževalnih institucijah (osnovne in srednje šole) in pouk izvaja napotena učiteljica iz Slovenije, medtem ko v drugih primerih DPS učiteljice in učitelji niso napoteni, temveč tudi sami živijo znotraj slovenske skupnosti.

3. 2 Učenje slovenskega jezika in kulture po modelu C (model C)

V učenje slovenskega jezika in kulture po modelu C je vključenih šest učiteljic (Tabela 4). Hrvaška zakonodaja ponuja tudi možnost učenja jezika narodne manjšine kot maternega jezika, ki se poučuje kot izbirni predmet v hrvaški šoli. Model financira hrvaško ministrstvo za znanost in izobraževanje (MZI). Manjšinski (materni) jezik se poučuje od 2 do 5 šolskih ur na teden. To vključuje tudi spoznavanje matične kulture, književnosti, zemljepisa in zgodovine ter glasbene in likovne umetnosti. Po tem modelu se izobražujejo pripadniki albanske, avstrijske, češke, madžarske, makedonske, nemške, poljske, ruske, rusinske, slovaške, slovenske, srbske, ukrajinske in judovske narodne manjšine (Riman 2021: 16–17).

Tabela 4: Podatki o pouku v obliki modela C³ 2022/2023

Društvo/šola ⁴	Kraj	Učiteljica/učitelj
Druga gimnazija Varaždin	Varaždin	Miroslav Gradečak
OŠ Andrija Mohorovičić	Matulji	Lidija Ivica - Mugoša
Področna šola OŠ Andrija Mohorovičić	Jušiči	
OŠ Klana	Klana	Simona Mahovič
OŠ Pećine	Reka	
Prva sušačka hrvaška gimnazija	Reka	
OŠ Kozala	Reka	
OŠ Marije i Line	Umag	Darja Čubrić
OŠ Vazmoslava Grželja	Buzet	
Srednja šola za uporabno umetnost in oblikovanje	Pulj	?
OŠ Bregana	Bregana	Lidija Vučajnk

Vir: Riman 2022

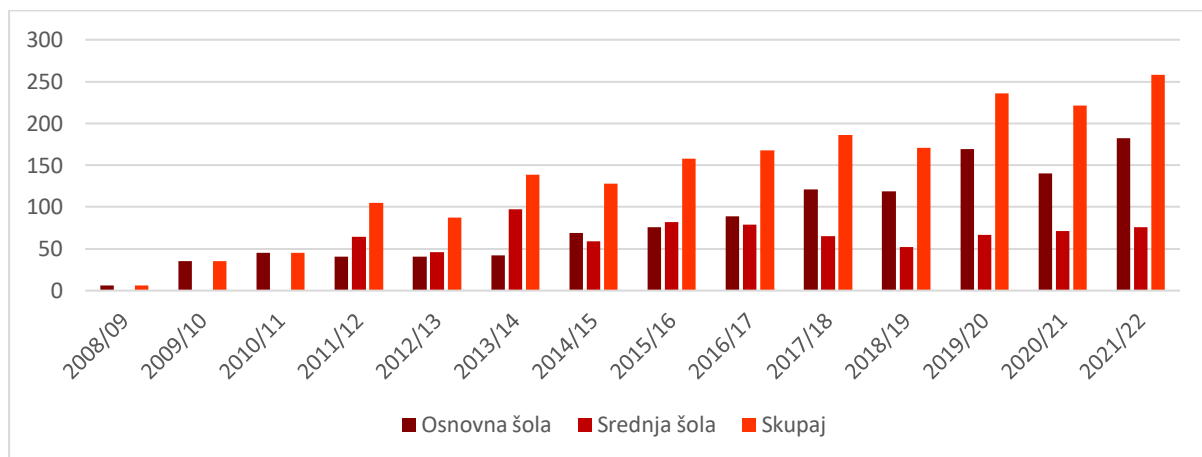
³ Tu je treba omeniti, da pouk slovenskega jezika poteka tudi na srednji šoli v Čakovcu, financira pa ga Ministrstvo za znanost in izobraževanje Republike Hrvaške (MIZ). Pouk poteka v zasebni (verski) šoli, MIZ pa ga v svojih poročilih ne omenja. Zato tudi ni naveden v tej tabeli.

⁴ Trenutno poteka uvajanje predmeta Slovenski jezik v Gimnaziji Lucijana Vranjanina v Zagrebu. Do tega je prišlo zaradi izjemne angažiranosti Agate Klinar Medaković, tajnice Sveta slovenske manjšine Mesta Zagreb.

Število šol in učencev slovenskega jezika na Hrvaškem, predvsem v modelu C, narašča. Razlogi za to so povezani z ozaveščanjem položaja in pravic, ki jih imajo predstavniki slovenske skupnosti na Hrvaškem. Vse bolj močen je tudi vpliv pripadnikov slovenske skupnosti na Hrvaškem, ki se zavedajo pomembnosti vključevanja slovenskega jezika v hrvaški izobraževalni sistem. Prikaz razvoj učenja slovenskega jezika po modelu C je v Grafu 2.

Graf 2: Število učencev in dijakov po modelu C od šolskega leta 2008/09 do šolskega leta 2022/2023⁵

Vir: MIZ (2009); MIZ (2010); MIZ (2011); MIZ (2012); MIZ (2018); MIZ (2019a); MIZ (2019b); MIZ (2021a); MIZ (2021b); MIZ (2022).

Pomembno je poudariti, da učenje slovenskega jezika na Hrvaškem podpirata tako Republika Slovenija (RS) kot tudi Republika Hrvaška (RH). Slovenščina ima na Hrvaškem relativno urejen status in tudi pravica do učenja slovenščine je zaščitena z zakoni RH, vendar zaradi decentraliziranosti same države pripadniki slovenske skupnosti na Hrvaškem svoje pravice težko uresničujejo. Pogosto se zgodi, da večinske šole na Hrvaškem ne odgovorijo na uradne zahteve, da se izvede anketa za preverjanje interesa za učenje slovenskega jezika.

Zelo ilustrativen je primer OŠ Lovran, kjer je v letu 2019 Svet slovenske manjšine Primorsko-goranske županije skupaj z Zvezo slovenskih društev na Hrvaškem zaprosil za preverjanje interesa za pouk slovenščine. Tudi po večletnem urgiranju to še vedno ni bilo storjeno.

⁵ Graf ne zajema podatkov za šolsko leto 2022/2023, ker MZI še ni objavilo uradnih podatkov.

Ob prošnji pa je ravnateljica rekla, da je anketa izvedena ustno in da noben otrok ni bil zainteresiran.

V OŠ Žakanje je ravnateljica obljubila izvajanje ankete, ampak je po nekajmesečnem obdobju nehala odgovarjati na elektronska sporočila predsednice Zveze slovenskih društev na Hrvaškem in anketa nikoli ni bila izvedena. Podobna situacija je bila tudi v Srednji hotelirski turistični šoli v Opatiji. Po sestanku z ravnateljico nikoli ni bila izvedena anketa.

Čeprav je bila podana pobuda za izvedbo anket tudi na osnovnih šolah v Krapinsko-zagorski in Medžimurski županiji, in sicer že v začetku leta 2022 v sodelovanju z Barbaro Antolić Vupora, do sedaj Zveza slovenskih društev na Hrvaškem in pobudnica Barbara Antolić Vupora nista dobili nobenih odgovorov.

Uvajanje pouka po modelu C je, čeprav zveni zelo enostavno, dolgotrajen proces, ki se pogosto zavleče za več mesecev, predstavniki prej omenjenih institucij pa se nemalokrat srečujejo z birokratskimi ovirami, nerazumevanjem in nesodelovanjem oseb, ki vodijo hrvaške izobraževalne institucije.

3. 3. Učenje slovenskega jezika in kulture v Varaždinski županiji (USJK)

V učenje slovenskega jezika in kulture v Varaždinski županiji je od septembra 2022 vključena ena učiteljica. Projekt »Učenje slovenskega jezika in kulture v Varaždinski županiji« se je začel v šolskem letu 2012/2013. Ta model učenja slovenskega jezika je kombinacija DPS in učenja po modelu C. Delo slovenskih učiteljic financira MIZŠ, pouk pa se izvaja v prostorih lokalnih osnovnih šol na Hrvaškem. Ocene se ne vpisujejo v spričevalo, obisk pouka slovenskega jezika in kulture je prostovoljen in se izvaja v popoldanskih urah (Riman 2021: 17–18). Podatki o šolah, vključenih v projekt »Učenje slovenskega jezika in kulture v Varaždinski županiji«, je v Tabeli 5.

Tabela 5: Podatki o pouku v obliki USJK v letu 2022/2023

Društvo/šola	Kraj	Učiteljica/učitelj
OŠ Andrije Kačića Miošića	Donja Voća	Špela Brumec
OŠ Ante Starčevića	Lepoglava	
OŠ Cestica	Cestica	
OŠ Ivana Rangera	Kamenica	
OŠ Izidora Poljaka	Višnjica	
OŠ Izidora Poljaka, PŠ Cvetlin	Cvetlin	
OŠ Metel Ožegović	Radovan	
OŠ Petrijanec	Petrijanec	
OŠ Tužno, PS Črešnjevo	Črešnjevo	
OŠ Vidovec	Vidovec	
OŠ Vinica	Vinica	

Vir: Riman 2022

3. 4. Različni tečajji v organizaciji slovenskih društev na Hrvaškem

Učenje slovenščine v okviru različnih tečajev v organizaciji slovenskih društev na Hrvaškem izvaja ena učiteljica (Tabela 6). Tečajji so običajno organizirani v slovenskih društvih in se izvajajo po potrebi. Edino društvo, ki kontinuirano izvaja tečaj slovenskega jezika, je Slovenski dom Zagreb (Riman & Lukanović 2021: 188).

Tabela 6: Podatki o pouku v obliki tečaja v letu 2022/2023

Društvo/šola	Kraj
Slovenski dom Zagreb	Zagreb

Vir: Riman 2022

4 Kadrovske spremembe

V šolskem letu 2022/2023 slovenščino v eni od prej omenjenih oblik poučuje skupaj 16 učiteljev in učiteljic. Pouk se izvaja v različnih krajih Hrvaškem, število učiteljc in učiteljev pa je v vsaki obliki različno (Tabela 7).

Tabela 7: Podatki o številu učiteljic in učiteljev v določenih oblikah pouka ob koncu leta 2022

Oblika	Število učiteljice/učiteljev
DPS	9
Model C	6
USJK	1
Tečajji	1

Število učiteljev se nenehno spreminja in za to je več razlogov:

- zaradi nihanja števila otrok v določenih oblikah se zmanjšuje oz. povečuje število učiteljev;
- zaradi slabih plač učiteljic in učiteljev slovenskega jezika, ki poučujejo po modelu C, je tudi relativno velika fluktuacija učnega kadra;
- do sprememb prihaja tudi, ker učiteljice in učitelji niso ustrezne izobrazbe ter pogosto iščejo možnosti pridobitve drugega delovnega mesta;
- zaradi večanja števila šol, kjer se izvaja pouk slovenščine po modelu C;
- zaradi objektivnih izzivov, s katerimi so se učiteljice v prejšnjih letih soočale pri izvajanju pouka v projektu »Učenje slovenskega jezika in kulture v Varaždinski županiji«.

Število učiteljic se je spremenilo tudi v času nastajanja tega poročila. Po dolgem iskanju ustreznega učnega kadra za OŠ Bregana je bila šele ob koncu novembra zabeležena oseba, ki je bila pripravljena učiti slovenski jezik. Pouk slovenščine se začel 1. 12. 2022.

Na Hrvaškem je bilo predvsem v letu 2022 izjemno težko pridobiti učiteljico ali učitelja slovenskega jezika. Tako je za poučevanje slovenskega jezika OŠ Bregana kader iskala več mesecev. Čeprav interes za učenje slovenskega jezika po modelu C obstaja, je trenutno slovenska skupnost pri uvajanju pouka po modelu C zadržana. Slabe izkušnje s primerom OŠ

INŠTITUT ZA NARODNOSTNA VPRAŠANJA
INSTITUTE FOR ETHNIC STUDIES

Bregana so zaenkrat pokazale, da je treba k omenjeni problematiki pristopiti izjemno načrtno in poiskati ustrezen kader, preden se odda prošnja na MIZ.

O izzivih, s katerimi se je soočala OŠ Bregana, so bili obveščeni MIZŠ, Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu, slovensko veleposlaništvo v Zagrebu, na koncu pa še novinarji, ki so poročali o relativno težkem položaju, ko gre za učenje slovenskega jezika na Hrvaškem.⁶

Kot je razvidno iz tabel (Tabela 4, Tabela 5 in Tabela 6), nekatere učiteljice poučujejo samo v eni obliki, nekatere pa so vključene v različne oblike, odvisno od potreb na terenu in vključenosti v slovensko skupnost na Hrvaškem.

---

⁶ STA 2022a, Na osnovni šoli Bregana pouka slovenščine najverjetneje ne bo, ker ne najdejo učitelja, *Slovenska tiskovna agencija* (1. 10. 2022), <https://www.sta.si/3086878/na-osnovni-soli-v-bregani-pouka-slovenscine-najverjetneje-ne-bo-ker-ne-najdejo-ucitelja> (19. 12. 2022); Bernik, T. 2022, Slovenci na Hrvaškem vse težje do učenja slovenščine, *Slovenska tiskovna agencija* (17. 9. 2022), <https://www.sta.si/3080316/slovinci-na-hrvaskem-vse-tezje-do-ucenja-slovenscine> (19. 12. 2022); STA, D. J., 2022, Na osnovni šoli pouka slovenščine najbrž ne bo, ker ne najdejo učitelja, *Žurnal 24*, (1. 10. 2022), <https://www.zurnal24.si/svet/na-osnovni-soli-pouka-slovenscine-najbrz-ne-bo-ker-ne-najdejo-ucitelja-394098> (19. 12. 2022)

5 Okrogla miza o učenju slovenskega jezika na Hrvaškem

Zaradi zgoraj napisanega, tj. naraščanja števila učencev, ki so vključeni v različne oblike pouka slovenskega jezika, nenehnih kadrovskih sprememb, izzivov glede didaktičnih gradiv, izzivov glede birokracije in spreminjanja situacije na terenu, je INV Enota Reka v sodelovanju z MIZŠ v letu 2022 po posvetu za učiteljice in učitelje slovenskega jezika na Hrvaškem (ki je bil 20. in 21. 10. 2022 na Reki), organizirala tudi okroglo mizo.

Okrogla miza z naslovom »Učenje slovenskega jezika na Hrvaškem« je potekala 11. novembra 2022 v prostorih Slovenskega doma KPD Bazovica na Reki. V prostorih Slovenskega doma KPD Bazovica delujejo tudi:

- Svet slovenske manjšine Primorsko-goranske županije;
- Svet slovenske manjšine Mesta Reka;
- Inštitut za narodnostna vprašanja – Enota Reka; in
- Zveza slovenskih društev na Hrvaškem.

Tu navedene institucije so vključene v izvajanje učenja slovenskega jezika. Predvsem so to tudi institucije, ki skrbijo in finančno podpirajo učenje slovenskega jezika na različne načine. V sodelovanju z učiteljicami pogosto sofinancirajo nakup učbenikov in drugega didaktičnega gradiva ali finančno pomagajo pri izvajanju letne ekskurzije za otroke, vključene v pouk slovenskega jezika. Sodelavci INV Enote Reka pa delujejo tudi kot svetovalci in povezovalni dejavniki med učiteljicami in učitelji slovenskega jezika in institucijami, ki skrbijo za pouk slovenskega jezika na Hrvaškem.

Cilji okrogle mize so bili:

- prikaz trenutne situacije na terenu ter izzivi, s katerimi se učitelji in učiteljice slovenskega jezika soočajo;
- pomoč učiteljicam in učiteljem slovenskega jezika na Hrvaškem, da izpopolnijo svoje veščine in znanje ter pridobijo dodatna znanja za pomoč učencem pri učenju slovenskega jezika;

INŠTITUT ZA NARODNOSTNA VPRAŠANJA
INSTITUTE FOR ETHNIC STUDIES

- medsebojno povezovanje, izmenjava izkušenj in interesa ter pomoč pri uporabi didaktičnega gradiva;
- informiranje glede možnosti popularizacije učenja slovenskega jezika na Hrvaškem;
- boljša informiranost učnega kadra z zakonskimi možnostmi, ki jih ponujata Republika Hrvaška in Republika Slovenija;
- primerjava s položajem procesov učenja slovenskega jezika v sosednjih državah Slovenije;
- povezava med učiteljicami in učitelji ter slovenskimi institucijami, ki ponujajo možnost izboljšave izvedbe pouka slovenskega jezika na Hrvaškem.

Prvi del okrogle mize (Priloga 1) je bil zamišljen kot prikaz primera dobre prakse, a sta sodelovanje zaradi bolezni in drugih objektivnih razlogov odpovedali dr. Tatjana Vučajnk, ki je prijavila predavanje z naslovom »Z besedili in jezikovnimi strukturami lahkih nog naokrog v jezikovno heterogenih skupinah pri poučevanju in učenju slovenščine«, in dr. Irina Moira Cavaion, ki je prijavila predavanje z naslovom »Slovenščina kot sosedski jezik – projekt Contatti!«.

Dr. Katalin Munda Hirnök se okrogle mize ni udeležila, vendar je poslala svoj prispevek z naslovom »Slovenski jezik v vrtcih v Porabju«. Besedilo je bilo prebrano in je med sodelujočimi odprlo dodatna vprašanja, ki so se oblikovala med razpravo.

S predavanji so sodelovali:

- **Simona Gotal:** »Študij slovenščine v Zagrebu« – predstavitev delovanja Oddelka za južnoslovanske jezike na Filozofski fakulteti v Zagrebu ter izzivov, s katerimi se soočajo;
- **dr. Klemen Lah:** »Prvi koraki reškega lektorata« – predstavitev delovanja lektorata za slovenski jezik na Filozofski fakulteti na Reki od njegove ustanovitve do danes;
- **Vida Srdoč:** »Začetki učenja slovenskega jezika v Primorsko-goranski in Istrski županiji« – predstavitev oblikovanja učenja slovenskega jezika v OŠ Pečine in OŠ Dr.

INŠTITUT ZA NARODNOSTNA VPRAŠANJA
INSTITUTE FOR ETHNIC STUDIES

Andrije Mohorovičiča v Matuljih; predstavitev pouka slovenskega jezika v slovenskih društvih v Istrski županiji in v Slovenskem domu KPD Bazovica na Reki;

- **Simona Mahovič:** »Učenje slovenskega jezika na štirih šolah v Primorsko-goranski županiji« – procesi in izzivi učenja slovenskega jezika na treh osnovnih šolah (OŠ Kozala, OP Klana, OŠ Pečine) in na Gimnaziji na Reki;
- **Damjana Hliš:** »Zakorakajmo v slovenščino« – predstavitev delovnega zvezka »Zakorakajmo v slovenščino«, ki so ga izdali Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport Republike Slovenije, Zveza slovenskih društev na Hrvaškem, Ministrstvo za znanost in izobraževanje Republike Hrvaške ter Inštitut za narodnostna vprašanja; zvezek je nastal kot delo učiteljic, ki so poučevale v okvirju projekta »Učenje slovenskega jezika in kulture v Varaždinski županiji«;
- **Natko Štiglic:** »Učenje slovenskega jezika in kulture po DPS in modelu C v šolah in slovenskih društvih na reškem območju v šolskem letu 2021/2022« – predstavitev magistrske naloge, za katero je terensko delo izvajal v letu 2022; in
- **Manca Perko in Petra Potočnik:** »Da bi segla knjiga v vsak kot, kjer se slovenski jezik sliši in bere: izkušnje in novi pristopi Bralne značke« – predstavitev možnosti vključevanja učiteljic in učiteljev v delovanje Bralne značke.

Po predstavitvi prispevkov se je začela razprava, v kateri so se odpirala vprašanja, povezana z:

- izboljšavo statusa slovenskega jezika na Hrvaškem;
- oblikovanjem lastnega didaktičnega gradiva;
- povečanjem števila učencev in dijakov;
- povečanjem števila šol, v katerih je možno učenje slovenskega jezika;
- obnovitvijo kurikuluma za učenje slovenskega jezika;

INŠTITUT ZA NARODNOSTNA VPRAŠANJA
INSTITUTE FOR ETHNIC STUDIES

- boljšo medsebojno podporo učiteljic in učiteljev slovenskega jezika;
- zagotovitev didaktičnega gradiva za pouk slovenščine.

Okrogle mize so se udeležili učiteljice in učitelji slovenskega jezika, predstavniki slovenskih institucij, ki skrbijo za pouk slovenskega jezika in kulture na Hrvaškem (MIZŠ, ZRSS), ter pripadniki slovenske skupnosti na Hrvaškem. Popis vseh udeležencev je v Tabeli 8.

Tabela 8: Udeleženci okrogle mize za učitelje slovenskega jezika in kulture na Hrvaškem

	Priimek	Ime	Institucija
1.	Riman	Barbara	Inštitut za narodnostna vprašanja – Enota Reka; Zveza slovenskih društev na Hrvaškem
2.	Hliš	Damjana	OŠ Videm, voditeljica projekta »Učenje slovenskega jezika v Varaždinski županiji«
3.	Dlačić	Jasmina	Slovenski dom KPD Bazovica, Ekonomska fakulteta Reka
4.	Mugoša-Ivica	Lidija	Učiteljica slovenskega jezika po modelu C v OŠ Matulji
5.	Srdoč	Vida	Učiteljica DPS na Reki in Pulju
6.	Gotal	Simona	Lektorica slovenskega jezika na Filozofski fakulteti v Zagrebu
7.	Šušmelj	Elvira	MIZŠ RS
8.	Gruden	Roman	MIZŠ RS
9.	Ahmetović	Alma	ZRSS
10.	Mirković	Marjana	Sodelavka RTV – Sotočja
11.	Lah	Klemen	FF Ljubljana, FF Reka
12.	Mahovič	Simona	OŠ Pećine, OŠ Klana, OŠ Kozala, Prva sušaška gimnazija na Hrvaškem
13.	Štiglic	Natko	Učitelj DPS na Reki, mladi raziskovalec na <i>Inštitutu za narodnostna vprašanja</i>
14.	Murko	Robert	OŠ Videm
15.	Kernjak Zubović	Saša	Zveza slovenskih društev na Hrvaškem
16.	Grudenić	Sandra	Slovenski dom KPD Bazovica
17.	Mohor	Miha	Društvo Bralna značka Slovenija
18.	Potočnik	Petra	Društvo Bralna značka Slovenija
19.	Perko	Manca	Društvo Bralna značka Slovenija

Zaključki okrogle mize so bili:

- omogočiti študentom, slušateljem slovenščine na Filozofski fakulteti v Zagrebu in na Reki, dodatno izobraževanje na Filozofski fakulteti v Ljubljani, ter jih spodbujati, da

INŠTITUT ZA NARODNOSTNA VPRAŠANJA
INSTITUTE FOR ETHNIC STUDIES

se odločijo za pouk slovenskega jezika v krajih, kjer beležijo pomanjkanje ustreznega kadra;

- nadaljevati z oblikovanjem didaktičnega gradiva za pouk slovenskega jezika na Hrvaškem;
- oblikovati nov učni načrt za pouk slovenskega jezika po modelu C, ki se izvaja v večinskih šolah v sodelovanju z MZI;
- podpora MIZŠ in ZRSŠ je izjemno pomembna za učiteljice in učitelje slovenskega jezika, saj brez njune podpore marsičesa ne bi bilo mogoče oblikovati in narediti, zato se prosi za nadaljevanje finančne in drugih oblik pomoči za proces učenja slovenskega jezika na Hrvaškem;
- vključevanje učiteljic in učiteljev slovenskega jezika v delovanje slovenskih institucij, ki bi lahko tudi dale določeno podporo procesu učenja slovenskega jezika na Hrvaškem, npr. Bralna značka;
- nadaljevanje sodelovanja z INV in MIZŠ, kot to poteka zadnjih nekaj let;
- redno obveščanje o možnostih vključevanja učiteljic in učiteljev slovenskega jezika ter učencev v različne programe in aktivnosti, ki se izvajajo v Sloveniji;
- boljša povezava z Osrednjo knjižnico za Slovence na Hrvaškem, ki deluje v Karlovcu;
- večji angažma predstavnikov slovenske skupnosti na Hrvaškem glede uvedbe in širjenja slovenskega jezika v večinske šole na Hrvaškem, zaradi dviga statusa slovenskega jezika;
- oblikovanje slovenskega dela knjižnice pri Filozofski fakulteti na Reki, ki bi ga lahko uporabljali učiteljice in učitelji s področja Primorsko-goranske in Istrske županije;
- organizirati dobrodelno zbiranje otroške in mladinske literature za učence in dijake slovenskega jezika na Hrvaškem v sodelovanju s slovenskimi šolami v Sloveniji.

INŠTITUT ZA NARODNOSTNA VPRAŠANJA
INSTITUTE FOR ETHNIC STUDIES

O okrogli mizi so poročali tudi mediji, tako slovenski kot hrvaški:

Prizma, 2022 HRT, 12. 11.
<https://hrti.hrt.hr/api/api/ott/socialshare?target=copy&referenceId=ef0b4af9-6961-c762-9d10-9a2d5170f6ca&channelReferenceId=null&mobile=false&serie=false&operatorReferenceId=hrt> (19. 12. 2022);

Matičić, B. 2022, „Okrugli stol “Učenje slovenskog jezika u Hrvatskoj”: Model C u školama najzastupljeniji u PGŽ-u i Istri“, *Novi list*, 11. 11. 2022. <https://www.novolist.hr/rijeka-regija/okrugli-stol-ucenje-slovenskog-jezika-u-hrvatskoj-model-c-u-skolama-najzastupljeniji-u-pgz-u-i-istri/> (19. 12. 2022);

Mirković, M. 2022, „Zavedati se moramo svojih korenin, ki segajo daleč v preteklost“, RTV SLO, 14. 12. 2022. <https://prvi.rtv slo.si/podkast/sotocja/298/174913644> (19. 12. 2022).

6 Zaključek

Proces pouka slovenskega jezika na Hrvaškem je kompleksen in specifičen. Obstajajo tri oblike pouka slovenskega jezika, ki imajo svoje zakonitosti in posebnosti, zaradi katerih se učiteljice in učitelji pogosto srečujejo z različnimi izzivi. Prav zato je bila organizacija okrogle mize zelo pomembna. Učiteljice in učitelji, lektorji in pripadniki slovenske skupnosti na Hrvaškem, pa tudi predstavniki slovenskih državnih institucij, ki skrbijo za pouk slovenskega jezika v sosednjih državah, so v odkritem in sproščenem dialogu lahko poudarili tisto, kar je najbolj pereče in kar jih največ skrbi.

Vsi sodelujoči so izrazili željo, da bi se število učencev in dijakov ter vseh drugih udeležencev pouka slovenskega jezika povečalo. Ob tem se zavedajo, da se slovenščine poleg potomcev Slovencev na Hrvaškem učijo tudi drugi, ki v slovenskem jeziku vidijo možnost za lastni razvoj in vstop na slovenski trg.

Podpora MIZŠ in ZRSS ostaja še naprej nepogrešljiva, pomembno je tudi koordinatorsko delo INV, ki organizira različne dogodke in na ta način pospešuje tudi medsebojno komunikacijo med učiteljskim kadrom ter jih obvešča o aktualnih novostih na področju izobraževanja predvsem v povezavi s hrvaškim ministrstvom za izobraževanje.

Učiteljice in učitelji slovenskega jezika se zavedajo, da se situacija, ko gre za učenje slovenskega jezika na Hrvaškem, počasi izboljšuje ter da se tudi Republika Slovenija zaveda pomembnosti njihovega dela in koliko časa in energije vanj vlagajo.

V letu 2023 se načrtuje objava zbornika s prispevki vseh sodelujočih in tistih, ki so želeli sodelovati, pa jim iz objektivnih razlogov tokrat ni uspelo.

7. Literatura

1. Bernik, T. 2022, Slovenci na Hrvaškem vse težje do učenja slovenščine, *Slovenska tiskovna agencija* (17. 9. 2022), <https://www.sta.si/3080316/slovenci-na-hrvaskem-vse-tezje-do-ucenja-slovenscine> (19. 12. 2022).
2. DZS HR 2021 - DZS HR – Državni zavod za statistiko Republike Hrvaške (www.dzs.hr).
3. Matičić, B. 2022, „Okrugli stol “Učenje slovenskog jezika u Hrvatskoj””: Model C u školama najzastupljeniji u PGŽ-u i Istri“, *Novi list*, 11. 11. 2022. <https://www.novolist.hr/rijeka-regija/okrugli-stol-ucenje-slovenskog-jezika-u-hrvatskoj-model-c-u-skolama-najzastupljeniji-u-pgz-u-i-istri/> (19. 12. 2022).
4. Mirković, M. 2022, „Zavedati se moramo svojih korenin, ki segajo daleč v preteklost“, RTV SLO, 14. 12. 2022. <https://prvi.rtvlo.si/podkast/sotocja/298/174913644> (19. 12. 2022).
5. MIZ – Ministarstvo znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske, 2018. Izvješće o provođenju Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina i o utrošku sredstava osiguranih u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2015. i 2016. godinu za potrebe nacionalnih manjina. Ministarstvo znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, Zagreb, https://pravamanjina.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/Izvje%C5%A1%C4%87e%20o%20provedbi%20UZPNM%20za%202015.%20i%202016._.pdf (dostop 10. 12. 2022).
6. MIZ – Ministarstvo znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske, 2019a. Izvješće o provođenju Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina i o utrošku sredstava osiguranih u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2017. godinu za potrebe nacionalnih manjina. Ministarstvo znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, Zagreb, <https://pravamanjina.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/Izvje%C5%A1%C4%87e%20o%20provedbi%20UZPNM%20-%20za%202017.%20.pdf> (dostop 10. 12. 2022).
7. MIZ – Ministarstvo znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske, 2019b. Izvješće o provođenju Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina i o utrošku sredstava osiguranih u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2018. godinu za potrebe nacionalnih manjina. Ministarstvo znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, Zagreb, <https://pravamanjina.gov.hr/UserDocsImages/arhiva/pdf/Izvje%C5%A1%C4%87e%20o%20provedbi%20Ustavnog%20zakona%20o%20pravima%20nacionalnih%20manjina%20%20za%202018.pdf> (dostop 10. 12. 2022).
8. MIZ – Ministarstvo znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske, 2021a. Izvješće o provođenju Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina i o utrošku sredstava osiguranih u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2019. godinu za potrebe nacionalnih manjina. Ministarstvo znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, Zagreb,

INŠTITUT ZA NARODNOSTNA VPRAŠANJA
INSTITUTE FOR ETHNIC STUDIES

<https://pravamanjina.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/Izvje%C5%A1%C4%87e%20o%20provo%C4%91enju%20UZPNM%20za%202019..pdf> (dostop 10. 12. 2022).

9. MIZ – Ministarstvo znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske, 2021b. Izvješće o provođenju Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina i o utrošku sredstava osiguranih u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2020. godinu za potrebe nacionalnih manjina. Ministarstvo znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, Zagreb, <https://pravamanjina.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/Izvje%C5%A1%C4%87e%20o%20provo%C4%91enju%20UZPNM%20za%202020..pdf> (dostop 10. 12. 2022).
10. MIZ – Ministarstvo znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske, 2022. Izvješće o provođenju Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina i o utrošku sredstava osiguranih u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2021. godinu za potrebe nacionalnih manjina. Ministarstvo znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, Zagreb, <https://pravamanjina.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/Izvje%C5%A1%C4%87e%20o%20provo%C4%91enju%20UZPNM%20za%202021..pdf> (dostop 10. 12. 2022).
11. MIZ – Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske, 2009. Izvješće o provođenju Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina i utrošku sredstava osiguranih u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2008. godinu za potrebe nacionalnih manjina. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske, Ured za nacionalne manjine, Zagreb, <https://pravamanjina.gov.hr/UserDocsImages/arhiva/pdf/Izvje%20o%20provo%C4%91enju%20Ustavnog%20zakona%20o%20pravima%20nacionalnih%20manjina%20i%20o%20utro%C5%A1ku%20sredstava%20osiguranih%20u%20dr%C5%9Bavnom%20prora%C4%8Dunu%20Republike%20Hrvatske%20za%202008.%20godinu%20za%20potrebe%20nacionalnih%20manjina%20%20.pdf> (dostop 10. 12. 2022).
12. MIZ – Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske, 2010. Izvješće o provođenju Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina i utrošku sredstava osiguranih u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2009. godinu za potrebe nacionalnih manjina. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske, Ured za nacionalne manjine, Zagreb, <https://pravamanjina.gov.hr/UserDocsImages/arhiva/pdf/Izvje%20o%20provo%C4%91enju%20Ustavnog%20zakona%20o%20pravima%20nacionalnih%20manjina%20i%20o%20utro%C5%A1ku%20sredstava%20osiguranih%20u%20dr%C5%9Bavnom%20prora%C4%8Dunu%20Republike%20Hrvatske%20za%202009.%20godinu%20za%20potrebe%20nacionalnih%20manjina%20%20.pdf> (dostop 10. 12. 2022).
13. MIZ – Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske, 2011. Izvješće o provođenju Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina i utrošku sredstava osiguranih u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2010. godinu za potrebe nacionalnih manjina. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske, Ured za nacionalne manjine, Zagreb, https://pravamanjina.gov.hr/UserDocsImages/arhiva/pdf/izvjesce_o_provedbi_uz%20za_2010.pdf (dostop 10. 12. 2022).

INŠTITUT ZA NARODNOSTNA VPRAŠANJA
INSTITUTE FOR ETHNIC STUDIES

14. MIZ – Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske, 2012. Izvješće o provođenju Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina i utrošku sredstava osigurani u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2011 godinu. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, Zagreb, https://pravamanjina.gov.hr/UserDocsImages/arhiva/pdf/izvjesce_ustavni_zakon_2011.pdf (dostop 10. 12. 2022).
15. Prizma, 2022 HRT, 12. 11. <https://hrti.hrt.hr/api/api/ott/socialshare?target=copy&referenceId=ef0b4af9-6961-c762-9d10-9a2d5170f6ca&channelReferenceId=null&mobile=false&serie=false&operatorReferenceId=hrt> (19. 12. 2022).
16. Resolucija o položaju avtohtonih slovenskih manjšin v sosednjih državah in s tem povezanimi nalogami državnih in drugih dejavnikov Republike Slovenije, Uradni list RS, št. 35/96. Dostopno na: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=RESO8> (15. 12. 2022).
17. Riman, B. & Novak Lukanović, S., 2021: Trideset let učenja slovenskega jezika na Hrvaškem. *Razprave in gradivo* 87. 173–194.
18. Riman, B., 2021. Narodnostna vprašanja – koordinacija in evalvacija projektnih aktivnosti (Slovenci na Hrvaškem), Inštitut za narodnostna vprašanja, Ljubljana, 2021.
19. Riman, B., 2022, Razlogi za učenje slovenskega jezika na Hrvaškem. *Simpozij OBD OBJA 41*, Znanstvena založba Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani; Center za slovenščino kot drugi in tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko, Ljubljana, 299-306.
20. STA 2022a, Na osnovni šoli Bregana pouka slovensčine najverjetneje ne bo, ker ne najdejo učitelja, *Slovenska tiskovna agencija* (1. 10. 2022), <https://www.sta.si/3086878/na-osnovni-soli-v-bregani-pouka-slovenscine-najverjetneje-ne-bo-ker-ne-najdejo-ucitelja> (19. 12. 2022).
21. STA, D. J., 2022, Na osnovni šoli pouka slovensčine najbrž ne bo, ker ne najdejo učitelja, *Žurnal* 24, (1. 10. 2022), <https://www.zurnal24.si/svet/na-osnovni-soli-pouka-slovenscine-najbrz-ne-bo-ker-ne-najdejo-ucitelja-394098> (19. 12. 2022).
22. Ustavni zakon o človekovih pravicah in svoboščinah ter o pravicah etničnih in narodnih skupnosti ali manjšin v Republiki Hrvaški / Ustavni zakon o ljudskim pravima i slobodama i o pravima etničkih i nacionalnih zajednica ili manjina u Republici Hrvatskoj, 1992. Narodne novine, 34/1992. Dostopno na: http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/1992_06_34_896.html (15. 12. 2022).
23. Zakon o odnosih Republike Slovenije s Slovenci zunaj njenih meja. Uradni list Republike Slovenije, Uradni list RS, št. 43/06, 76/10 in 206/21. Dostopno na: <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO4387> (15. 12. 2022).
24. Zakon o vzgoji in izobraževanju v jeziku in pisavi nacionalnih manjšin. 2000. Narodne novine 51/00, 56/00. Dostopno na: <https://www.zakon.hr/z/318/Zakon-o-odgoju-i-obrazovanju-na-jeziku-i-pismu-nacionalnih-manjina> (15. 12. 2022).

8. Popis tablic in grafov

Tabela 1: Število prebivalcev na Hrvaškem, ki so se ob popisih prebivalstva (1948–2021) opredelili za slovensko narodno pripadnost	5
Tabela 2: Število govorcev slovenskega jezika kot maternega jezika po županijah	6
Tabela 3: Podatki o pouku v obliki DPS v letu 2022/2023	9
Tabela 4: Podatki o pouku v obliki modela C 2022/2023	10
Tabela 5: Podatki o pouku v obliki USJK v letu 2022/2023	13
Tabela 6: Podatki o pouku v obliki tečaja v letu 2022/2023	13
Tabela 7: Podatki o številu učiteljic in učiteljev v določenih oblikah pouka ob koncu leta 2022	14
Tabela 8: Udeleženci okrogle mize za učitelje slovenskega jezika in kulture na Hrvaškem	19
Graf 1: Število prebivalcev na Hrvaškem, ki so ob popisu prebivalstva v letih 1991, 2001, 2011 in 2021 kot materni jezik navedli slovenščino	6
Graf 2: Število učencev in dijakov po modelu C od šolskega leta 2008/09 do šolskega leta 2022/2023	11
Zemljevid 1: Prikaz pouka slovenščine na Hrvaškem	8

INŠTITUT ZA NARODNOSTNA VPRAŠANJA
INSTITUTE FOR ETHNIC STUDIES

9. Popis prilog

Priloga 1: Program okrogle mize